

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
робочої групи
від 12 червня 2025 року № 3/4

ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту
«Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес»

м. Київ

12 червня 2025 року

Державною установою «Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373, завершено проведення публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес».

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
II. Загальні відомості про професійний стандарт. 3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес, 1231	<i>Пропозиція.</i> Зазначити: «Головний бухгалтер, 1231» <i>Обґрунтування.</i> Назва професії “Бухгалтер дипломований” відсутня у Національному класифікаторі України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	-

<p>II. Загальні відомості про професійний стандарт.</p> <p>3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»</p> <p>Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес, 1231</p>	<p>Назва професії “Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес” утворена від базової назви професії “Головний бухгалтер” з кодом 1231 шляхом розширення.</p> <p>Відповідно до Примітки 2 Додатка В Класифікатора професій назви професій можуть бути розширені за потребою користувача термінами та словами, які уточнюють місце роботи, виконувані роботи, сферу діяльності за умови дотримання лаконічності викладення, якщо інше не передбачено у Класифікаторі професій чи відповідних нормативно-правових актах. Під час утворення похідних та розширених назв посад (професій) зберігається код базової посади (професії).</p> <p>На нашу думку, доцільніше профстандарт розробляти на професію “Головний бухгалтер” або для групи професій: “Головний бухгалтер” та “Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес”, оскільки зазначені у проєкті профстандарту назви типових посад характерні саме для професії “Головний бухгалтер”. При цьому варто враховувати, що у разі розроблення профстандарту за професією “Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес”, типовою посадою буде “Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес”.</p>	<p>Міністерство економіки України</p>	<p>Враховано</p>	<p>-</p>
--	--	---------------------------------------	------------------	----------

<p>II. Загальні відомості про професійний стандарт. 5. Назви типових посад (за потреби).</p>	<p>Звертаємо увагу на запропоновані у проєктах профстандартів назви типових посад.</p> <p>Зокрема, у проєкті профстандарту “Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес” передбачені такі назви типових посад: “Головний бухгалтер”, “Начальник (керівник) бухгалтерської служби – головний бухгалтер”; “Начальник (керівник) управління (департаменту) бухгалтерського обліку – головний бухгалтер”; “Менеджер з бухгалтерського обліку”; “Заступник директора (виконавчого директора) – головний бухгалтер”; “Фінансовий директор – головний бухгалтер”.</p> <p>Типовими посадами у проєкті профстандарту “Бухгалтер дипломований” визначені: “Бухгалтер”, “Бухгалтер-експерт”, “Бухгалтер-ревізор”, “Бухгалтер-консультант”, “Бухгалтер-методолог”, “Спеціаліст (фахівець) бухгалтер”, “Провідний бухгалтер”, “Спеціаліст (фахівець) із ведення бухгалтерського обліку”, “Начальник (завідувач) відділу (сектору) у складі бухгалтерської служби”, “Заступник начальника (керівника) бухгалтерської служби”, “Заступник начальника (керівника) управління (департаменту) бухгалтерського обліку”, “Заступник головного бухгалтера”.</p> <p>У пункті 5 проєкту профстандарту “Бухгалтер” зазначені назви типових</p>	<p>Міністерство економіки України</p>	<p>Враховано частково</p>	<p>Абзац другий-п’ятий пункту 5 розділу II викладено у такій редакції:</p> <p>Головний бухгалтер; Начальник (завідувач) відділу (управління/служби) бухгалтерського обліку; Начальник (завідувач) відділу (департаменту/управління/служби) – головний бухгалтер; Завідувач сектору (бюро) – головний бухгалтер; Начальник централізованої бухгалтерії; Начальник служби – головний бухгалтер Начальник (керівник) бухгалтерської служби – головний бухгалтер; Начальник (керівник) управління (департаменту) бухгалтерського обліку – головний бухгалтер; Заступник директора департаменту – головний бухгалтер Менеджер з бухгалтерського обліку; Заступник директора (виконавчого директора) – головний бухгалтер; Фінансовий директор – головний бухгалтер.</p>
---	---	---------------------------------------	---------------------------	---

посад: “Обліковець”, “Касир”, “Старший (головний) касир”, “Спеціаліст (фахівець) бухгалтерської служби”, “Асистент (помічник) бухгалтера”.

Варто зазначити, що кожна назва посади має визначатися відповідно до Класифікатора професій з урахуванням виду економічної діяльності підприємства, організації, установи або структурного підрозділу та переліку видів робіт, з яких складаються трудові функції, що виконуються, за відповідною посадою (професією).

Назви посад можуть бути розширені за потребою користувача відповідно до приміток 1 чи 2 Додатка В Класифікатора професій для внутрішнього використання.

Відповідно до пункту 2.14 Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої спільним наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 № 58, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.1993 за № 110, записи про найменування роботи, професії або посади, на яку прийнятий працівник, виконуються для робітників та службовців відповідно до найменування професій і посад, зазначених у Класифікаторі професій.

Усі професійні назви робіт (посад, професій), які містяться в

Класифікаторі професій, систематизовані за кодами та згруповані в професійні групи залежно від характеру та складності виконуваних робіт, кваліфікації (рівня освіти, спеціалізації) та відповідальності.

Подвійні назви посад, передбачені у Класифікаторі професій або утворені самостійно відповідним підприємством (установою, організацією), зазвичай поєднують у своїй назві дві роботи за умови їхньої подібності, суміжності та приналежності до одного розділу Класифікатора професій.

При застосуванні подвійної назви посади керівника структурного підрозділу через первинну складову назви визначається рівень та функції управління у структурі відповідної установи, а через другу – профільні (деталізовані) та спеціалізовані функції, пов'язані з діяльністю структурного підрозділу.

Водночас утворення розширених назв професій через дефіс або з наведенням уточнень у дужках, крім передбачених у Класифікаторі професій, не допускається. Саме тому буде помилкою об'єднання двох таких назв професій “Головний бухгалтер” та “Директор фінансовий”, або “Бухгалтер” і “Консультант” у назви: “Фінансовий директор – головний бухгалтер” та “Бухгалтер-консультант”.
Адже Класифікатором професій

передбачено окремі професійні назви робіт: “Головний бухгалтер” з кодом 1231 та “Директор фінансовий” з кодом 1231; “Бухгалтер (з дипломом магістра)” з кодом 2411.2, “Бухгалтер” з кодом 3433 та “Консультант” з кодом 2419.2.

Помилкою буде також утворення посади “Бухгалтер-методолог”.

У разі необхідності назва професії “Бухгалтер” може бути розширена із застосуванням примітки 2 Додатка В. Наприклад, “Бухгалтер із забезпечення методології обліку”, “Бухгалтер відділу з питань методології бухгалтерського обліку”, “Бухгалтер відділу консультацій з питань бухгалтерського обліку”.

Професійні назви “Бухгалтер-експерт”, “Бухгалтер-ревізор”, “Обліковець”, “Касир”, “Головний касир” – це окремі назви професій/посад, які містяться у різних розділах Класифікатора професій, відмінні від професій “Бухгалтер (з дипломом магістра)” чи “Бухгалтер” за кваліфікаційними вимогами, функціями та відповідальністю.

У разі потреби професійний стандарт може розроблятися на групу професій: “Бухгалтер (з дипломом магістра)”, “Бухгалтер-експерт”, “Бухгалтер-ревізор”, “Спеціаліст-бухгалтер”. Запропоновані у проекті професійного стандарту “Бухгалтер дипломований” назви посад “Начальник (завідувач)

відділу (сектору) у складі бухгалтерської служби”, “Заступник начальника (керівника) бухгалтерської служби”, “Заступник начальника (керівника) управління (департаменту) бухгалтерського обліку”, “Заступник головного бухгалтера” є похідними назвами, утвореними з урахуванням приміток 1 та 2 Додатка В Класифікатора професій від базових назв посад “Начальник відділу”, “Начальник служби”, “Начальник управління”, “Головний бухгалтер”. За змістом виконуваних робіт вони відносяться до професій, які пов’язані зі здійсненням функцій управління та керівництва. Тобто належать до розділу “Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)” Класифікатора професій та передбачають такі ж кваліфікаційні вимоги, трудові функції та компетентності, які вимагаються до базових професій. Отже, помилкою є включення цих посад у проєкт профстандарту “Дипломований бухгалтер”.

Професія “Бухгалтер” відноситься до розділу “Фахівці” з кодом 3433. Водночас професія “Обліковець” з кодом 4190 та професія “Касир (на підприємстві, в установі, організації)” з кодом 4211 відносяться до розділу “Технічні службовці”. Ці професії мають інші кваліфікаційні вимоги, відповідальність ніж ті, які

вимагаються за професією “Бухгалтер”. Професія/посада “Старший касир” може бути утворена шляхом застосування примітки 1 Додатка В Класифікатора професій від базової назви “Касир”. Проте професійна назва роботи “Головний касир” є окремою професією, внесеною у Класифікатор професій з кодом 1231 та відноситься до професій, пов’язаних із здійсненням функцій управління та керівництва. Зауважимо, що у Класифікаторі професій відсутня професійна назва “Асистент (помічник) бухгалтера”. Натомість внесена професія “Асистент бухгалтера-експерта” з кодом 3433. Уточнення “помічник” здебільшого може застосовуватись до професій, які включені у розділ “Професіонали”, проте не застосовується до професій, включених у розділ “Фахівці”. Стосовно назви “Спеціаліст (фахівець) бухгалтерської служби”. У Класифікаторі професій міститься назва посади “Спеціаліст-бухгалтер” з кодом 2419.3, яка належать до розділу “Професіонали” Класифікатора професій. Також у Класифікатор професій включені посади “Бухгалтер (з дипломом магістра)” (розділ “Професіонали”) та “Бухгалтер” (розділ “Фахівці”). Тому назва посади “Фахівець” (код 3439, розділ “Фахівці”) не може бути розширена відповідно до примітки 2 Додатка В у запропонований в проєкті

	профстандарту спосіб. Отже, типові назви посад мають бути зазначені відповідно до Класифікатора професій з урахуванням назв професій, на які розробляються проекти професійних стандартів.			
II. Загальні відомості про професійний стандарт. 6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій. Бухгалтер, 6-й рівень НРК.	<i>Пропозиція.</i> Викласти: «Головний бухгалтер підприємства, що становить суспільний інтерес, 7 рівень» <i>Обґрунтування.</i> З огляду на проєкт професійного стандарту, допущено помилку.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	
III Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток. 1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій). Здобуття повної вищої економічної освіти	Прохання розписати на якому рівні вищої освіти має відбуватись підготовка задля присвоєння професійної кваліфікації.	Національне агентство кваліфікацій	Не враховано	Попередні вимоги для здобуття особою професійної кваліфікації головного бухгалтера підприємства, що становить суспільний інтерес визначено відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».
III Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток. 1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені	Рекомендуємо вилучити цю інформацію із частини суб'єктів та винести, за потреби, наприклад, приміткою.	Національне агентство кваліфікацій	Враховано	-

<p>законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій). Відсутність непогашеної або незнятої судимості за вчинення кримінального правопорушення проти власності та у сфері господарської діяльності.</p>				
<p>III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток. 1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).</p>	<p>Прохання оформити у форматі таблиць із розподілом на кваліфікаційні центри та суб'єкти освітньої діяльності Див. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТИВ https://nqa.gov.ua/resource-center/metodicni-rekomendacii-sodo-rozroblenna-profesijnih-standartiv/</p>	<p>Національне агентство кваліфікацій</p>	<p>Не враховано</p>	<p>З огляду на встановлені Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вимоги до головного бухгалтера підприємства, що становить суспільний інтерес, здобуття відповідної професійної кваліфікації в межах освітнього процесу не вбачається можливим</p>